

CÔNG TÁC PHÁT TRIỂN ĐẢNG VIÊN HIỆN NAY CỦA ĐẢNG CỘNG SẢN TRUNG QUỐC VÀ MỘT SỐ GỢI MỞ CHO VIỆT NAM

TRẦN ÁNH TUYẾT *

Tóm tắt: Kể từ sau Đại hội XVIII, Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc do Tổng Bí thư Tập Cận Bình làm hạt nhân đã coi trọng việc nâng cao chất lượng công tác phát triển đảng viên nhằm bảo đảm duy trì sự vững mạnh, tính tiên tiến và trong sạch của đảng. Công tác phát triển đảng viên của Đảng Cộng sản Trung Quốc đến nay đã có những nét mới và đạt được kết quả ban đầu. Bên cạnh việc làm rõ những chủ trương, đường lối và biện pháp của Đảng Cộng sản Trung Quốc, bài viết sẽ phân tích thực trạng và một số vấn đề đặt ra trong công tác phát triển đảng viên của Đảng Cộng sản Trung Quốc hiện nay, qua đó, đưa ra một số gợi mở cho Việt Nam.

Từ khoá: Công tác đảng, phát triển đảng viên, Đảng Cộng sản Trung Quốc

Chất lượng của công tác phát triển đảng viên ảnh hưởng trực tiếp đến chất lượng đội ngũ đảng viên và liên quan đến sự phát triển lâu dài của đảng. Vì vậy, thực hiện nâng cao chất lượng công tác phát triển đội ngũ đảng viên là một yêu cầu tất yếu và cấp thiết đối với Đảng Cộng sản (ĐCS) Trung Quốc hiện nay.

I. NHỮNG CHỦ TRƯỞNG, ĐƯỜNG LỐI VÀ BIỆN PHÁP THỰC HIỆN NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG CÔNG TÁC PHÁT TRIỂN ĐẢNG VIÊN CỦA ĐCS TRUNG QUỐC TỪ SAU ĐẠI HỘI XVIII

Trước tình hình thế giới, trong nước và trong đảng có những biến đổi sâu sắc và đặt ra nhiều vấn đề mới, thách thức đối với công tác phát triển đảng viên, ĐCS Trung Quốc nhận thấy còn một số vấn đề chưa thích ứng với tình hình mới, nhiệm vụ mới và yêu cầu mới. Với biểu hiện chủ yếu là: Một số tổ chức đảng chưa có nhận thức đúng đắn và nghiêm túc trong công tác phát triển đảng viên và nâng cao chất lượng đảng viên; kết cấu đội ngũ đảng viên chưa hợp lý, phương thức, biện pháp giáo dục và quản lý đối tượng phát triển đảng và đảng viên mới còn đơn giản, hình thức,...⁽¹⁾ Do đó, để nâng cao chất lượng công tác phát triển đảng viên, ĐCS Trung Quốc từ sau Đại hội XVIII đã có những chủ trương, đường lối và biện pháp cụ thể như sau:

*TS. Viện Nghiên cứu Trung Quốc

1. Chú trọng chất lượng hơn số lượng

Đảng viên là tế bào của tổ chức đảng, số lượng đảng viên quyết định quy mô của đảng còn chất lượng đảng viên quyết định sức sống, sức chiến đấu của đảng. Nhận thức được mối quan hệ biện chứng và tương hỗ giữa số lượng và chất lượng đảng viên, Tổng Bí thư Tập Cận Bình đã nhiều lần nhấn mạnh: “Sức mạnh và vai trò của một chính đảng theo chủ nghĩa Mác không chỉ phụ thuộc vào số lượng đảng viên, mà còn phụ thuộc vào chất lượng của đảng viên”⁽²⁾ và ông cho rằng: “Đối với một đảng cầm quyền lâu dài như ĐCS Trung Quốc, số lượng không phải là vấn đề lớn, vấn đề khó chủ yếu là ở việc nâng cao chất lượng”.⁽³⁾ Trước thực trạng số lượng đảng viên đang tăng nhanh nhưng chất lượng thì cần được nâng cao, tháng 1 năm 2013, Bộ Chính trị ĐCS Trung Quốc đã tổ chức một cuộc họp để nghiên cứu và lập kế hoạch cho việc tăng cường công tác phát triển và quản lý đảng viên trong tình hình mới. Tổng Bí thư Tập Cận Bình đã đưa ra chủ trương đối với công tác phát triển đảng viên trong thời kỳ mới, dựa trên yêu cầu “không chể số lượng, ưu hóa kết cấu, nâng cao chất lượng, phát huy vai trò, làm tốt công tác phát triển đảng viên để kết cấu đội ngũ đảng viên liên tục được tối ưu hóa”⁽⁴⁾. Đến tháng 5 năm 2014, ĐCS Trung Quốc đã được sửa đổi ban hành Quy tắc chi tiết về công tác phát triển đảng viên (dưới đây gọi tắt là Quy tắc chi tiết) thay cho Quy tắc chi tiết (thí điểm) được ban hành từ năm 1990. Trong đó, “không chể số lượng, ưu hóa kết cấu, nâng cao chất lượng, phát huy vai trò” đã được coi là phương châm công tác phát triển đảng viên của ĐCS Trung Quốc, thể hiện yêu cầu cao hơn đối với qui mô, kết cấu, chất lượng của đội ngũ đảng viên ĐCS Trung Quốc. Tiếp sau đó, trong Báo cáo Đại hội XIX ĐCS Trung Quốc đã nêu rõ cần chú trọng tăng cường phát triển đảng viên là công nhân, nông dân, trí thức trẻ và người làm trong các tổ chức kinh tế ngoài quốc doanh và tổ chức xã hội. Với chủ trương thực hiện đa dạng hoá và ưu hoá thành phần kết cấu đội ngũ đảng viên, ĐCS Trung Quốc có thể mở rộng sự phân bố của đội ngũ đảng viên trong các lĩnh vực, ngành nghề và các giai tầng khác nhau trong xã hội nhằm nâng cao sức ảnh hưởng và sự gắn kết của đảng trong toàn xã hội.

2. Nhấn mạnh đặt tiêu chuẩn về chính trị lên hàng đầu

Trong tình hình mới, với xu thế phát triển mạnh mẽ trên mọi lĩnh vực như hiện nay, ĐCS Trung Quốc cần chú trọng phát triển đội ngũ đảng viên có trình độ hiểu biết cao, có năng lực đáp ứng nhu cầu phát triển của thời đại. Tuy nhiên, trong một tổ chức chính trị, điều quan trọng để đánh giá chất lượng đảng viên là đảng viên có niềm tin vững chắc vào chủ nghĩa Cộng sản, có ý thức giữ vững tính đảng, giữ vững lập trường cầm quyền của đảng hay không, có kiên quyết thực hiện đường lối, nguyên tắc, chính sách của Đảng hay không, và liệu họ có thể hết lòng vì lợi ích của nhân dân hay không. Do vậy, tiêu chuẩn về chính trị cần đặt lên đầu tiên để đánh giá đủ tư cách là đảng viên hay không. Trong thực tiễn công tác phát triển đảng viên ở Trung Quốc, một số địa phương, đơn vị đã lấy

hiệu quả, thành tích công tác làm tiêu chí hàng đầu để xét kết nạp vào đảng. Ngoài ra, còn có các hiện tượng như xếp theo thứ tự thâm niên, về mặt chính trị còn xem nhẹ và các trình tự thủ tục thực hiện không đúng,.. Chính vì vậy, tại Điều 3 Chương 1 của Quy định chi tiết về công tác phát triển đảng viên cũng đã quy định rõ “cần phải nghiêm túc kiên trì tiêu chuẩn đảng viên đã được quy định trong Điều lệ Đảng, luôn đặt tiêu chuẩn về chính trị lên hàng đầu”⁽⁵⁾.

Thêm vào đó, ông Tập Cận Bình cũng đã nhiều lần nhấn mạnh: “Không cho phép những người không đạt tiêu chuẩn về chính trị thâm nhập vào đảng để trục lợi,”⁽⁶⁾ hay “Nếu không hiểu những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác, không học những lý thuyết đổi mới của đảng, không tin vào những đường lối chính trị của đảng thì không đủ tư cách là một đảng viên Đảng Cộng sản”.⁽⁷⁾ Điều này cho thấy, việc học tập lý luận chính trị là bắt buộc đối với đối tượng phát triển đảng và cả đảng viên khi đã đứng trong hàng ngũ của đảng, là cần thiết cho việc tu dưỡng, rèn luyện tính đảng. Chỉ khi học, hiểu nguyên lý cơ bản Chủ nghĩa Mác và lý luận đổi mới của Đảng thì đảng viên mới có nhận thức đúng đắn và kiên định tư tưởng chính trị, có bản lĩnh chính trị vững vàng, chấp hành nghiêm túc kỷ luật chính trị và các nguyên tắc chính trị.

3. Thực hiện nghiêm túc, chặt chẽ tiêu chuẩn, qui trình phát triển đảng viên

Thực hiện nghiêm túc, chặt chẽ tiêu chuẩn, qui trình phát triển đảng viên là vấn đề then chốt để nâng cao chất lượng công tác phát triển đảng viên. Ông Tập Cận Bình đã nhiều lần nhấn mạnh việc phát triển đảng viên cần tuân thủ nguyên tắc cơ bản là “kiểm soát nghiêm túc, chặt chẽ đầu vào, tăng cường giáo dục, tăng cường giám sát và khơi thông đầu ra”⁽⁸⁾, đảm bảo chất lượng công tác phát triển đảng viên với các tiêu chuẩn và quy trình nghiêm ngặt. Trước hiện tượng một số địa phương, ban ngành không chặt chẽ trong công tác phát triển đảng viên những năm trước đây, Tập Cận Bình cho rằng: “Phải phân tích kỹ động cơ vào đảng, nắm vững nghiêm túc, chặt chẽ tiêu chuẩn và trình tự, bảo đảm chất lượng, tránh đưa người không xứng đáng vào đảng”.⁽⁹⁾ Hình ảnh của mỗi đảng viên có liên quan và ảnh hưởng đến hình ảnh của đảng trong mắt quần chúng nhân dân. Chất lượng đảng viên có cao hay không và đạo đức của người đảng viên có chuẩn mực hay không liên quan trực tiếp đến sức mạnh, sự trong sạch và chất lượng tổng thể của đảng. Tổ chức đảng các cấp chỉ bảo đảm được chất lượng đảng viên và giữ được bản chất tiên tiến, trong sạch của tổ chức đảng nếu thực hiện đúng tiêu chuẩn, quy trình, kiểm soát tốt việc phát triển nguồn đảng viên. Vì vậy, trong “Quy định chi tiết” đã nêu rõ các điều khoản quy định từ bước xác định và khảo sát, đánh giá đối tượng phát triển đảng đến bước công nhận chuyển đảng chính thức cho đảng viên dự bị. Trong đó, có một số điểm đáng chú ý như: Một là, yêu cầu thực hiện đúng theo qui trình từ giới thiệu, xác định đối tượng phát triển đảng đến công tác kiểm tra, rà soát về mặt chính trị. Nếu đối tượng cảm

tình đảng chưa qua kiểm tra, rà soát về chính trị hoặc đã qua mà chưa đạt không cho phép kết nạp đảng; *Hai là*, khi hết thời gian thử thách đối với đảng viên dự bị, chi bộ họp thảo luận để kịp thời chuyển đảng chính thức đối với những trường hợp thực hiện tốt nghĩa vụ đảng viên, đủ điều kiện là đảng viên; Đảng viên dự bị vi phạm kỷ luật đảng mức độ nhẹ, cho phép được bảo lưu tư cách đảng viên dự bị, tiến hành phê bình và tiếp tục kiểm tra, giáo dục, có thể kéo dài thời gian thử thách tối đa là một năm; nếu mức độ vi phạm nghiêm trọng, thì đảng viên dự bị đó sẽ bị xoá tư cách đảng viên dự bị; *Ba là*, tổ chức đảng các cấp cần nghiêm túc điều tra, xử lý những trường hợp vi phạm kỷ luật, kỷ cương và những hành vi thiếu lành mạnh trong công tác phát triển đảng viên. Phê bình, giáo dục đối với tổ chức đảng và người chịu trách nhiệm trực tiếp về việc không tuân thủ tiêu chuẩn, không làm đúng quy trình phát triển đảng viên,... Bên cạnh đó, Tổng Bí thư Tập Cận Bình đã nhiều lần nhấn mạnh phải “khơi thông đầu ra, xử lý kịp thời đảng viên không đủ tư cách”⁽¹⁰⁾ và “xử lý đảng viên không đủ tư cách phải thoả đáng và theo trình tự”⁽¹¹⁾. Điều này cho thấy, ĐCS Trung Quốc đã chú trọng việc kiên quyết loại bỏ những kẻ cơ hội, suy thoái về tư tưởng, về đạo đức, không đủ tiêu chuẩn, tư cách là đảng viên ra khỏi đảng ngay từ sớm.

4. Tăng cường công tác giáo dục và quản lý của tổ chức đảng

Trong quá trình phát triển đảng viên, nếu không có sự giáo dục và quản lý chặt chẽ của tổ chức đảng có thể dẫn đến tình trạng đảng viên không đủ tư cách len lỏi vào đảng, đội ngũ đảng viên tốt xấu lẫn lộn, kỷ luật không nghiêm, tác phong không chuẩn mực, mất đi bản chất tiên tiến, ảnh hưởng xấu đến hình tượng và làm suy yếu sự lãnh đạo của đảng,.. Vì vậy, trong “Quy tắc chi tiết” của ĐCS Trung Quốc đã quy định rõ ràng, trách nhiệm của tổ chức đảng (chi bộ) cần phải thực hiện nghiêm việc giáo dục, quản lý và kiểm tra, đánh giá đối với những người ưu tú có nguyện vọng vào đảng, đối tượng cảm tình đảng và đảng viên dự bị. Về nội dung giáo dục bao gồm: Chủ nghĩa Mác Lênin, tư tưởng Mao Trạch Đông và hệ thống lý luận XHCN đặc sắc Trung Quốc, các nhận thức cơ bản về đường lối, nguyên tắc, chính sách, lịch sử, truyền thống và tác phong tốt đẹp của ĐCS Trung Quốc, giáo dục giá trị cốt lõi XHCN, giúp đỡ họ có được động cơ vào đảng đúng đắn và phải nghiêm túc thực hành tiêu chuẩn đảng viên. Tổ chức đảng (chi bộ) phải quản lý, kiểm tra và đánh giá đối tượng phát triển đảng và đảng viên dự bị về chính trị, về quá trình phấn đấu, rèn luyện của họ thường xuyên, liên tục, để tiếp tục tiến hành các bước tiếp theo đúng theo qui trình nhằm nâng cao chất lượng của đảng viên.⁽¹²⁾

Đồng thời, đối với việc làm thế nào để có thể giáo dục và quản lý đảng viên nghiêm túc và chặt chẽ, Tập Cận Bình cũng đã có những chỉ đạo: “nghiêm túc trong sinh hoạt đảng, tăng cường giáo dục lý luận, giáo dục về tình hình thực tiễn và giáo dục về truyền thống cách mạng”⁽¹³⁾, “Tăng cường sự quan tâm, khích lệ trong đảng, tăng cường định

hướng và tính hiệu quả trong giáo dục và quản lý đảng viên”.⁽¹⁴⁾ Sau đó, những chỉ đạo này đã dần được cụ thể hoá trong các văn bản, quy định của ĐCS Trung Quốc. Đến nay, ĐCS Trung Quốc đã ban hành Quy tắc về sinh hoạt chính trị của đảng trong tình hình mới (năm 2017), Điều lệ về Công tác giáo dục và quản lý đảng viên (năm 2019), “Một số ý kiến về việc đi sâu cải cách, đổi mới môn học lý luận chính trị, tư tưởng trong nhà trường” (năm 2019), .. góp phần làm rõ các biện pháp nhằm nâng cao chất lượng công tác phát triển đảng viên.

II. THỰC TRẠNG CÔNG TÁC PHÁT TRIỂN ĐẢNG VIÊN CỦA ĐCS TRUNG QUỐC

1. Thành tựu

Kể từ sau Đại hội XVIII đến nay, Ban Chấp hành Trung ương ĐCS Trung Quốc đã đưa ra những chủ trương, biện pháp cụ thể đối với công tác phát triển đảng viên. Trên cơ sở yêu cầu tổng thể là “không chệch số lượng, ưu hoá kết cấu, nâng cao chất lượng, phát huy vai trò”, công tác phát triển đảng viên của ĐCS Trung Quốc đã từng bước được cải thiện.

Thứ nhất, từ những so sánh trong Bảng 1 có thể thấy, số lượng đảng viên tiếp tục phát triển ổn định, đội ngũ đảng viên không ngừng lớn mạnh. ĐCS Trung Quốc quan tâm đến số lượng đảng viên đồng thời quan tâm hơn đến phát triển chất lượng đảng viên. Tính trong 10 năm, kể từ cuối năm 2012 trở về trước, với tổng số đảng viên là 85,127 triệu, bình quân mỗi năm tăng hơn 2 triệu đảng viên, tăng khoảng 3% /năm.⁽¹⁵⁾ Nhưng từ cuối năm 2012 đến cuối năm 2021, với tổng số đảng viên là 96,712 triệu đảng viên, trong 9 năm tỷ lệ tăng bình quân khoảng 1,3%/năm; thành phần kết cấu đội ngũ đảng viên đa dạng hơn, dần được ưu hoá và bao phủ trên diện rộng. Số lượng đảng viên nữ, đảng viên trẻ và đảng viên là dân tộc thiểu số tiếp tục tăng; trình độ văn hóa của đảng viên không ngừng được nâng cao. Xét từ góc độ kết cấu ngành nghề, số lượng đảng viên là công nhân đang có xu hướng giảm, tuy nhiên, công nhân và nông dân vẫn là thành phần quan trọng trong kết cấu đảng viên. Số lượng đảng viên công tác trong các cơ quan đảng và chính quyền, người làm quản lý và kỹ thuật chuyên nghiệp trong các đơn vị sự nghiệp, doanh nghiệp (bao gồm các đơn vị phi quốc hữu, ngoài nhà nước) và sinh viên có xu hướng tăng. Số đảng viên có trình độ từ cao đẳng trở lên là 34,081 triệu chiếm 40% trên tổng số đảng viên vào cuối năm 2012, đã tăng lên là 51,416 triệu chiếm 53,2% trên tổng số đảng viên đến cuối năm 2021. Điều này cho thấy, ĐCS Trung Quốc ngày càng chú trọng thu hút nhiều trí thức và các phân tử ưu tú trong các tầng lớp xã hội vào đảng, góp phần thúc đẩy việc ưu hóa kết cấu đội ngũ đảng viên. Sự chuyển biến này là nền tảng cho ĐCS Trung Quốc tiếp tục nâng cao hơn nữa trình độ lý luận và năng lực của đội ngũ đảng viên. Một mặt thực hiện việc nâng cao ý thức chính trị và phẩm chất chính trị của đảng viên, mặt khác vừa có thể nâng cao kiến thức khoa học, văn hóa, nâng cao kỹ năng, năng lực phù

hợp với công việc để có thể phát huy tốt hơn vai trò của mình trong công cuộc hiện đại hóa XHCN đặc sắc Trung Quốc.

Bảng 1: Tình hình phát triển về số lượng và thay đổi về thành phần kết cấu đội ngũ đảng viên ĐCS Trung Quốc
(Dựa theo Số liệu Thống kê trong cuối năm 2012 và cuối năm 2021 của Ban Tổ chức Trung ương ĐCS Trung Quốc)

Năm 2012	Năm 2021
- Tổng số đảng viên: 85,127 triệu - Số lượng tổ chức cơ sở đảng: 4,201 triệu cơ sở <i>Trong đó, thành phần kết cấu bao gồm:</i> (tỷ lệ %/ tổng số đảng viên) - Nữ: 20,269 triệu, chiếm 23,8% - Người dân tộc thiểu số: 5,802 triệu chiếm 6,8% - Dưới 35 tuổi: 21,801 triệu, chiếm 25,6% - Công nhân: 7,25 triệu, chiếm 8,5% - Nông dân, người chăn nuôi và ngư dân: 25,348 triệu, chiếm 29,8% - Người công tác tại cơ quan đảng và chính quyền: 7,157 triệu, chiếm 8,4% - Người làm quản lý và kỹ thuật chuyên nghiệp trong các đơn vị sự nghiệp, doanh nghiệp (bao gồm các đơn vị phi doanh nghiệp ngoài nhà nước⁽¹⁶⁾): 20,196 triệu, chiếm 23,7% - Sinh viên: 2,905 triệu, chiếm 3,4% - Người nghỉ hưu: 15,538 triệu, chiếm 18,25% - Người làm trong các ngành nghề khác: 6,733 triệu - Số đảng viên có trình độ từ cao đẳng trở lên: 34,081 triệu, chiếm 40%	- Tổng số đảng viên: 96,712 triệu - Số lượng tổ chức cơ sở đảng : 4,936 triệu cơ sở <i>Trong đó, thành phần kết cấu bao gồm:</i> (tỷ lệ %/ tổng số đảng viên) - Nữ: 28,431 triệu, chiếm 29,4% - Người dân tộc thiểu số: 7,285 triệu chiếm 7,5% - Dưới 35 tuổi: 24,159 triệu, chiếm 25,2% - Công nhân: 6,594 triệu, chiếm 6,8% - Nông dân, người chăn nuôi và ngư dân: 25,923 triệu, chiếm 26,8% - Người công tác tại cơ quan đảng và chính quyền: 7,805 triệu - Người làm quản lý và kỹ thuật chuyên nghiệp trong các đơn vị sự nghiệp, doanh nghiệp (bao gồm các đơn vị phi doanh nghiệp ngoài nhà nước): 26,435 triệu, chiếm 27,3% - Sinh viên: 3,025 triệu, chiếm 3,1% - Người nghỉ hưu: 19,421 triệu, chiếm 20,1% - Người làm trong các ngành nghề khác: 7,482 triệu - Số đảng viên có trình độ từ cao đẳng trở lên: 51,416 triệu, chiếm 53,2%

Nguồn: 中央政府门户网站 , http://www.gov.cn/jrzg/2013-06/30/content_2437360.htm; 中国共产党新闻网, <http://cpc.people.com.cn/n1/2022/0630/c64387-32461257.html>)

Thứ hai, về phát huy vai trò của tổ chức đảng trong công tác phát triển đảng viên. Ban Tổ chức Trung ương ĐCS Trung Quốc đã hướng dẫn, đốc thúc các tổ chức đảng làm tốt công tác phát triển đảng đối với công, nông dân ưu tú, kịp thời đưa những đối tượng ưu tú như các nhà khoa học, các học giả cốt cán trong ngành triết học và khoa học xã hội, các

nhà nghệ thuật, kiến trúc sư, kỹ sư trong các ngành kỹ thuật cao vào đảng. Căn cứ theo Điều lệ ĐCS Trung Quốc và tiêu chuẩn, qui trình kết nạp đảng viên trong “Qui định chi tiết”, các tổ chức đảng đã tiếp tục xác định rõ tiêu chuẩn đánh giá đối với đối tượng phát triển đảng, đặt tiêu chuẩn về chính trị lên hàng đầu, giúp đỡ họ có mục tiêu phấn đấu và nâng cao hiệu quả trong các cuộc thảo luận xét kết nạp đảng tại chi bộ. Việc quản lý, sắp xếp và phân loại hồ sơ phát triển đảng của các tổ chức cơ sở đảng đã được thực hiện theo đúng trình tự quy định. Ngoài ra, việc tăng cường kiểm tra, giám sát việc chấp hành kỷ luật, kiên quyết thực hiện chính đồn tác phong, đấu tranh chống những thói hư tật xấu tồn tại trong đảng đã làm cho công tác phát triển đảng viên ở các tổ chức đảng được thực hiện nghiêm túc, chặt chẽ đúng theo qui trình và đúng tiêu chuẩn, đảm bảo chất lượng nguồn đảng viên, góp phần nâng cao sức mạnh tổng hợp, sức hấp dẫn và tầm ảnh hưởng của đảng.

Thứ ba, về tăng cường công tác giáo dục và quản lý trong công tác phát triển đảng. Kể từ sau Đại hội XVIII, ĐCS Trung Quốc đã quán triệt tổ chức đảng các cấp nghiêm túc trong việc tổ chức các lớp học bồi dưỡng lý luận Chủ nghĩa Mác, tư tưởng Mao Trạch Đông và hệ thống lý luận XHCN đặc sắc Trung Quốc, tổ chức các nhóm đọc và nghiên cứu các chuyên đề mang tính định hướng, đồng thời kết hợp nghiên cứu lịch sử đảng. Qua đó, giúp các đối tượng phát triển đảng và đảng viên dự bị có thái độ học tập đúng đắn, nghiêm túc tuân thủ kỷ luật, không ngừng nâng cao nhận thức, trình độ lý luận và có động cơ vào đảng trong sáng để nỗ lực phát huy vai trò đi đầu gương mẫu. Hơn nữa, việc liên tiếp triển khai hoạt động giáo dục của ĐCS Trung Quốc như: Hoạt động thực tiễn giáo dục đường lối quần chúng, giáo dục chuyên đề “Tam nghiêm, tam thực”⁽¹⁷⁾, thúc đẩy bình thường hoá, chế độ hoá giáo dục học tập “Hai học, một làm”⁽¹⁸⁾, giáo dục chủ đề “Không quên tâm nguyện ban đầu, ghi nhớ sứ mệnh”,.. không chỉ đã góp phần củng cố niềm tin và lý tưởng của toàn đảng, tăng cường ý thức giữ vững tính tiên tiến của đảng viên mà còn tạo nên hiệu ứng tích cực tới các đối tượng phát triển đảng. Theo “Kế hoạch công tác giáo dục và đào tạo đảng viên toàn quốc giai đoạn 2014-2018”, ĐCS Trung Quốc đã thực hiện cải tiến phương pháp đào tạo, làm phong phú nội dung đào tạo trên các nền tảng mới như Internet, mạng giáo dục từ xa, mạng di động, v.v... để nâng cao hiệu quả và tính thiết thực trong giáo dục và rèn luyện đảng viên và quần chúng. Từ sau Đại hội XIX, Ban Tổ chức Trung ương ĐCS Trung Quốc đã lên kế hoạch công tác giáo dục, rèn luyện cho đảng viên trên toàn quốc, coi việc học tập và thực hiện tư tưởng Tập Cận Bình về Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời kỳ mới là một khóa học bắt buộc, bố trí hàng năm, tổ chức và thực hiện theo từng đợt, đẩy mạnh công tác giáo dục, đào tạo đến các nhóm trọng điểm, ưu tiên hướng về cơ sở. Hàng năm, Ban Tổ chức Trung ương ĐCS Trung

Quốc tổ chức lớp hướng dẫn giáo dục, bồi dưỡng mẫu cho đảng viên toàn quốc, trực tiếp giúp đào tạo, huấn luyện hơn 10.000 bí thư chi bộ vùng dân tộc thiểu số ở biên giới, vùng căn cứ cách mạng cũ, hướng dẫn các vùng miền hình thành mô hình đào tạo, bồi dưỡng theo nhiều cấp khác nhau, tăng cường xây dựng đội ngũ người làm công tác đảng ở cơ sở, v.v... đồng thời đẩy mạnh giải quyết những vấn đề như một số thôn có điều kiện phát triển đảng viên nhưng lâu không phát triển được đảng viên, hay doanh nghiệp nhà nước chưa có đảng viên.⁽¹⁹⁾

2. Hạn chế và vấn đề đặt ra

Với số lượng đảng viên đông đảo hiện nay hơn 96,721 triệu người, ĐCS Trung Quốc đã chứng tỏ được sự lớn mạnh về số lượng và sức hút nhất định của mình. Tuy nhiên, công tác phát triển đảng viên của ĐCS Trung Quốc cũng còn một số hạn chế và vấn đề đặt ra cần được quan tâm giải quyết kịp thời.

(1) Việc phát triển nhanh chóng về số lượng, quy mô đội ngũ đảng viên quá lớn với thành phần kết cấu đội ngũ đảng viên tương đối đa dạng, đặt ra không ít thách thức đối với ĐCS Trung Quốc trong công tác giáo dục, quản lý, giám sát đảng viên. Nguyên nhân do các quan niệm giá trị, lý tưởng, niềm tin, tác phong và trình độ của đảng viên thuộc các giai tầng khác nhau cũng có sự khác biệt nhất định; sự phức tạp của thành phần đảng viên làm cho tư tưởng phi Mác-xít, tư tưởng tha hóa tồn tại trong một phạm vi nhất định, chất lượng đảng viên cũng không đồng đều; sự đa dạng hóa nhu cầu lợi ích của đảng viên không chỉ ảnh hưởng đến sự đoàn kết trong nội bộ đảng mà còn tác động đến tính trong sạch và tiên tiến trong đảng. Tổng Bí thư Tập Cận Bình tại Phiên họp toàn thể lần thứ 6 của Ủy ban Kiểm tra Kỷ luật Trung ương khóa XIX nhấn mạnh, ĐCS Trung Quốc phải luôn tỉnh táo, tham nhũng và cuộc chiến chống tham nhũng vẫn đang diễn ra quyết liệt và có những đặc điểm mới theo từng giai đoạn, sẽ không thể ngưng nghỉ.⁽²⁰⁾ Kể từ tháng 11/2012 đến tháng 4/2022, ĐCS Trung Quốc đã lập án điều tra gần 4,39 triệu vụ, xử lý hơn 4,7 triệu người; điều tra 723.000 trường hợp vi phạm “Tám điều quy định”, với hơn 644.000 người bị xử lý.⁽²¹⁾ Tính từ Đại hội XVIII đến tháng 8/2021 ĐCS Trung Quốc đã khai trừ hơn 900.000 đảng viên ra khỏi đảng.⁽²²⁾ Vì vậy, ĐCS Trung Quốc cần tiếp tục thực hiện vừa khống chế số lượng đảng viên, kiên quyết đưa những đảng viên không đạt tiêu chuẩn đang len lỏi trong đội ngũ đảng viên ra khỏi đảng, vừa cần chú trọng hơn nữa việc ưu hóa kết cấu đội ngũ đảng viên. Cụ thể là làm sao để kết cấu đội ngũ đảng viên tương đối cân đối về giai cấp, ngành nghề, kết hợp một cách khoa học giữa ưu hóa kết cấu đội ngũ đảng viên với công tác tăng cường xây dựng đảng trên cơ sở quán triệt quản lý đảng nghiêm minh, toàn diện và các mục tiêu phát triển đất nước của Trung Quốc, thúc

đẩy tiến trình ưu hoá kết cấu đội ngũ đảng viên một cách có trình tự để thu được hiệu quả tốt hơn.

(2) Do chịu nhiều tác động từ môi trường thế giới bên ngoài và điều kiện kinh tế thị trường, một số cán bộ, đảng viên khó tránh khỏi bị ảnh hưởng bởi những tư tưởng, trào lưu lệch lạc, hoài nghi về chủ nghĩa Cộng sản, không có niềm tin vào Chủ nghĩa Mác-Lênin, thờ ơ, tiêu cực, né tránh khi đề cập những thách thức chính trị trong các vấn đề mang tính nguyên tắc như về sự lãnh đạo của đảng và con đường XHCN đặc sắc Trung Quốc,...⁽²³⁾ Điều này đòi hỏi ĐCS Trung Quốc tiếp tục tăng cường các biện pháp tuyên truyền, giáo dục nhằm tạo môi trường thuận lợi để quần chúng ưu tú giác ngộ lý tưởng, có động cơ trong sáng, rèn luyện, phấn đấu vào Đảng. Đồng thời, thực hiện tốt cơ chế giáo dục, bồi dưỡng, đánh giá đối tượng kết nạp vào đảng, hình thành cơ chế giám sát và truy cứu trách nhiệm. Đây là bước quan trọng trong công tác phát triển đảng viên, có ý nghĩa quan trọng để duy trì tính tiên tiến và tính trong sạch của đảng, phát huy vai trò tiên phong gương mẫu của đảng viên. Cấp uỷ cấp trên phải định kỳ kiểm tra tình hình phát triển đảng viên của chi bộ, phân tích đánh giá công tác quản lý và phát triển đảng viên, đưa ra các giải pháp kịp thời.

(3) Việc xây dựng tổ chức cơ sở đảng là nền tảng của mọi công tác và sức chiến đấu của đảng. Tổ chức cơ sở đảng là nơi sinh hoạt của đảng viên, là cánh cửa để đảng viên gia nhập đảng. Tuy rằng, trong thời gian qua, một số tổ chức cơ sở đảng tuy đã nhận thức đầy đủ về công tác giáo dục và quản lý đảng viên, song các biện pháp thực hiện đơn điệu, chưa sâu sát và thực chất, có hiện tượng đồng nhất, hời hợt, hình thức⁽²⁴⁾; một số tổ chức cơ sở đảng còn yếu kém, sinh hoạt rệu rã, thiếu tính đoàn kết, thiếu nhận thức chung về công tác phát triển đảng viên; một số tổ chức cơ sở đảng ở nông thôn, vùng sâu, vùng xa do trình độ văn hóa còn thấp, không có biện pháp khoa học và phương pháp quản lý đảng viên hiệu quả, nhận thức còn yếu, không phát huy được vai trò tiên phong; một số tổ chức cơ sở đảng vẫn có sự lệch lạc trong tư tưởng chỉ đạo về công tác phát triển đảng viên. Có chi bộ đơn giản hóa tiêu chuẩn phát triển đảng viên thành tiêu chuẩn người có năng lực, có đột phá, được xếp loại hoặc đạt kết quả cao trong công việc thì có thể vào đảng, hay những người có quan hệ họ hàng, thân thiết với lãnh đạo thì cố tình ưu ái; một số chi bộ đảng cho rằng những người làm việc lâu năm được ưu tiên là đối tượng phát triển đảng viên,...⁽²⁵⁾ đã làm xói mòn nghiêm trọng sự phát triển lành mạnh của đội ngũ đảng viên và làm suy giảm uy tín của tổ chức đảng. Đây đều là những nguyên nhân quan trọng dẫn đến công tác phát triển, giáo dục và quản lý đảng viên của ĐCS Trung Quốc còn chưa hiệu quả. Do đó, Tổng Bí thư Tập Cận Bình đã nhấn mạnh cần tăng cường xây dựng các chi bộ ở nông thôn, làm tốt công tác lựa chọn và phân công bí thư chi bộ nông thôn, tiếp tục chấn chỉnh các tổ chức Đảng yếu kém, tăng cường giáo dục, bồi dưỡng cán bộ đảng viên

trong các tổ chức đảng ở nông thôn,...⁽²⁶⁾ Ngoài ra, ở Trung Quốc vẫn còn tình trạng một số các doanh nghiệp ngoài nhà nước chưa có cán bộ làm công tác đảng chuyên nghiệp, chủ yếu đều là kiêm nhiệm. Nguyên nhân chủ yếu là do một số chủ doanh nghiệp chưa nhận thức đúng về vị trí, vai trò, chức năng, nhiệm vụ của tổ chức đảng trong doanh nghiệp. Một số doanh nghiệp có số lượng người lao động ít, trình độ thấp, khó tạo nguồn kết nạp Đảng. Công tác rà soát, đánh giá khả năng thành lập tổ chức đảng trong doanh nghiệp tư nhân chưa đi vào thực chất, chưa có kế hoạch chi tiết và chưa được cụ thể hóa một cách thực sự quyết liệt.⁽²⁷⁾ Vì vậy, làm thế nào để tăng cường quản lý và phát triển đảng viên trong các khu vực ngoài nhà nước, để đảng viên trong khu vực này trở thành một bộ phận hữu cơ góp phần tạo nên sức sống của đảng là một vấn đề cần được ĐCS Trung Quốc quan tâm hơn nữa.

III. NHẬN XÉT VÀ MỘT SỐ GỢI MỞ CHO VIỆT NAM

Nhìn chung, từ sau Đại hội XVIII, ĐCS Trung Quốc đã có những chủ trương và giải pháp cụ thể để từng bước làm rõ hơn tiêu chuẩn và trình tự phát triển đảng viên, bảo đảm chất lượng và qui mô kết cấu đội ngũ đảng viên phù hợp hơn, thúc đẩy nâng cao chất lượng công tác phát triển đảng viên. Khắc phục tình trạng trước đây ở một số nơi, đơn vị, phát triển đảng viên quá nhanh, chú trọng số lượng hơn chất lượng, dẫn đến chất lượng phát triển đảng viên chưa cao, một số người chưa đạt tiêu chuẩn đảng viên, thậm chí có những người mắc một số vấn đề nghiêm trọng vào đảng làm ảnh hưởng đến tính tiên tiến, sự trong sạch của đảng.⁽²⁸⁾ Phương châm 16 chữ mà Tổng Bí thư Tập Cận Bình đưa ra đối với công tác phát triển đảng viên: “khống chế số lượng, ưu hóa kết cấu, nâng cao chất lượng và phát huy vai trò”, đã thể hiện sự đổi mới, yêu cầu cao hơn đối với chất lượng đảng viên và kết cấu đội ngũ đảng viên so với phương châm 16 chữ được đưa ra tại Đại hội XVI là: “kiên trì tiêu chuẩn, đảm bảo chất lượng, cải thiện kết cấu, thận trọng phát triển”. “Đảm bảo chất lượng” được đổi thành “nâng cao chất lượng” và “cải thiện kết cấu” thành “ưu hóa kết cấu”, trong đó, “khống chế số lượng, ưu hoá kết cấu” là cách thức quan trọng và “phát huy vai trò” là tiêu chuẩn quan trọng để nâng cao chất lượng đội ngũ đảng viên. Trong những năm qua, mặc dù công nhân, nông dân vẫn là bộ phận chủ yếu trong kết cấu thành phần đội ngũ đảng viên, nhưng ngày càng nhiều trí thức, sinh viên các trường cao đẳng, đại học, cán bộ quản lý kinh doanh, cán bộ chuyên môn kỹ thuật trong các đơn vị sự nghiệp, doanh nghiệp (bao gồm các đơn vị phi doanh nghiệp ngoài nhà nước) ưu tú, đạt tiêu chuẩn về chính trị đã được gia nhập đảng, vừa làm phong phú thêm đội ngũ đảng viên, vừa thúc đẩy ưu hóa kết cấu đội ngũ đảng viên.

Bên cạnh đó, ĐCS Trung Quốc đã chú trọng phát huy hơn nữa vai trò của tổ chức cơ sở đảng trong công tác giáo dục, bồi dưỡng và quản lý đảng viên, quản lý nghiêm khắc

việc thực hiện quy định, trình tự kết nạp đảng trong công tác phát triển đảng viên, xây dựng chuẩn mực, tiêu chuẩn về chính trị, phẩm chất, tư tưởng của người đảng viên, luôn đặt tiêu chuẩn chính trị lên hàng đầu. Tuy nhiên, muốn có được kết quả như mong muốn, ĐCS Trung Quốc cần phải kiên trì quán triệt những chủ trương đường lối và biện pháp thực hiện nâng cao chất lượng công tác phát triển đảng viên của ĐCS Trung Quốc, tiếp tục nghiên cứu và có những biện pháp hiệu quả hơn trong việc giải quyết những hạn chế và vấn đề đặt ra trong công tác phát triển đảng viên hiện nay. *Một là*, tiếp tục thực hiện vừa không chể số lượng đảng viên, vừa cần chú trọng hơn nữa việc ưu hóa kết cấu đội ngũ đảng viên. Thực hiện nghiêm túc, chặt chẽ tiêu chuẩn, qui trình phát triển đảng viên mới, xây dựng cơ chế, quy định cụ thể, chi tiết để đưa những đảng viên không đạt tiêu chuẩn, không đủ tư cách đảng viên ra khỏi đảng. *Hai là*, tiếp tục tăng cường các biện pháp tuyên truyền, giáo dục nhằm tạo môi trường thuận lợi để quần chúng ưu tú giác ngộ lý tưởng, có động cơ trong sáng, rèn luyện, phấn đấu vào Đảng. Đồng thời, thực hiện tốt cơ chế giáo dục, bồi dưỡng, đánh giá đối tượng phát triển đảng, xây dựng cơ chế giám sát và truy cứu trách nhiệm trong công tác phát triển đảng viên. *Ba là*, có giải pháp hiệu quả khắc phục những yếu kém, hạn chế của tổ chức cơ sở đảng, đẩy mạnh công tác quản lý và phát triển đảng viên trong các doanh nghiệp và phi doanh nghiệp ngoài nhà nước.

Đảng Cộng sản Việt Nam chúng ta cũng đang hết sức chú trọng xây dựng, chỉnh đốn đảng trong sạch, vững mạnh, nâng cao năng lực lãnh đạo, cầm quyền của đảng. Việc đổi mới phương châm nâng cao chất lượng công tác phát triển đảng viên là biện pháp cơ bản, không chỉ để thúc đẩy việc tạo nguồn đảng viên kế cận, xây dựng, củng cố, nâng cao sức chiến đấu, năng lực lãnh đạo của Đảng, trẻ hóa đội ngũ cán bộ cho các tổ chức cơ sở đảng,... mà còn là nhân tố quan trọng quyết định sự vận hành hiệu quả các công tác của đảng và nhà nước. Chính vì vậy, Hội nghị Trung ương lần thứ năm của Ban chấp hành Trung ương Đảng Khoá XIII đã ban hành Nghị quyết số 21-NQ/TW, trong đó, đưa ra những nhiệm vụ và giải pháp cụ thể để tăng cường củng cố, xây dựng tổ chức cơ sở đảng và nâng cao chất lượng đội ngũ đảng viên trong giai đoạn mới. Qua việc nghiên cứu công tác phát triển đảng viên của ĐCS Trung Quốc từ sau Đại hội XVIII thiết nghĩ, Đảng Cộng sản Việt Nam cần tiếp tục nghiên cứu và hoàn thiện các quy định, hướng dẫn liên quan đến công tác phát triển đảng viên; Xây dựng cơ chế giám sát và truy cứu trách nhiệm trong công tác phát triển đảng viên, hình thành hệ thống quản lý việc thực thi chức trách để đảm bảo nâng cao chất lượng đội ngũ đảng viên; Chú trọng hoàn thiện quy định, qui chế về giáo dục, bồi dưỡng, rèn luyện và quản lý đảng viên trong các doanh nghiệp và khu vực ngoài nhà nước. Đối với Quy định số 24-QĐ/TW, ngày 30/7/2021 về thi hành Điều lệ Đảng và hướng dẫn số 01- HD/TW ngày 28/9/2021 của Ban Bí thư về một số vấn đề cụ thể thi hành Điều lệ Đảng có thể tham khảo kinh nghiệm của ĐCS Trung Quốc là

nhấn mạnh hơn nữa đặt tiêu chuẩn chính trị lên hàng đầu trong việc đẩy mạnh và nâng cao chất lượng công tác kết nạp đảng viên nói riêng, công tác phát triển đảng viên nói chung.

CHÚ THÍCH VÀ TÀI LIỆU TRÍCH DẪN

(1) 人民网, 2013, 中共中央政治局召开会议研究部署加强新形势下党员发展和管理工作, <http://fanfu.people.com.cn/n/2013/0129/c141423-20361657.html>

(2) 中国共产党, 2013, 十七大以来重要文献选编, 中央文献出版社, 北京, 第 690 页.

(3) 中国共产党, 2014, 十八大以来重要文献选编, 中央文献出版社, 北京, 第 351 页.

(4) 中国共产党, 2013, tldd.

(5) 中国共产党, 2014, 中国共产党发展党员工作细则 (2014 年 5 月 28 日发布), <https://jgdj.jnu.edu.cn/2021/0908/c143a647761/page.htm>

(6) 中国共产党, 2018, 习近平在全国组织工作会议上的讲话, 人民出版社, 北京, 第 14 页.

(7) 中国共产党, 2018, 十八大以来重要文献选编, 中央文献出版社, 北京, 第 178 页.

(8) 中国共产党, 2013, 十七大以来重要文献选编, 中央文献出版社, 北京, 第 824- 825 页.

(9) 中国共产党, 2018, 十八大以来重要文献选编, 中央文献出版社, 北京, 第 178 页.

(10) 习近平, 2012, 坚持不懈推进党的先进性和纯洁性建设——在全国创先争优理论研讨会上的讲话, 党建研究, 第 6 期.

(11) 中国共产党, 2020, 习近平谈治国理政, 第 3 卷, 外文出版社, 北京, 第 51 页.

(12) 中国共产党, 2014, 中国共产党发展党员工作细则 (2014 年 5 月 28 日发布), <https://jgdj.jnu.edu.cn/2021/0908/c143a647761/page.htm>

(13) 中国共产党, 2018, 习近平在全国组织工作会议上的讲话, 人民出版社, 北京, 第 14 页.

(14) 中国共产党, 2020, tldd.

(15) 鲁郡, 2014, 解放日报: 党员意识是根本性问题 <http://cpc.people.com.cn/pinglun/big5/n/2014/0630/c78779-25219262.html>

(16) Đơn vị phi doanh nghiệp ngoài nhà nước là các tổ chức xã hội hoạt động phục vụ xã hội không vì lợi nhuận do các doanh nghiệp, đơn vị sự nghiệp, đoàn thể xã hội, các lực lượng xã hội khác và cá nhân công dân sử dụng tài sản không thuộc sở hữu nhà nước lập ra. Chẳng hạn như các trường tư thục, bệnh viện, nhóm văn học và nghệ thuật, viện nghiên cứu khoa học, sân vận động, trung tâm dạy nghề, cơ sở phúc lợi, v.v...

(17) Tam nghiêm, tam thực: Nghiêm khắc tu dưỡng bản thân, nghiêm khắc trong sử dụng quyền lực, nghiêm túc giữ gìn kỷ luật; làm việc xuất phát từ thực tế, nỗ lực sáng tạo để thu được thành quả thực sự, làm người trung thực.

(18) “Hai học một làm” là: Học Điều lệ đảng và qui định của đảng, học tập các bài phát biểu quan trọng của Tập Cận Bình; Làm người đảng viên đủ tư cách.

(19) 丁小溪、范思翔, 2022, 锻造新时代先锋队队伍——党的十九大以来发展党员和党员教育管理工作综述, 中央人民政府网, http://www.gov.cn/xinwen/2022-6/30/content_5698581.htm

(20) 王子锋、王珂园, 2022, 学习领会习近平总书记中央纪委六次全会中亚讲话精神报纸反腐 败政治定力, <http://dangjian.people.com.cn/n1/2022/0211/c117092-32349837.html>

(21) ZhangHui, 2022, *China punishes 4.7 million people in decade-long anti-graft campaign*, <https://www.globaltimes.cn/page/202206/1269498.shtml>

(22) ZhangHui, 2021, *CPC to reinforce anti-graft, ensure no safe haven, no tolerance to corruption following 8 officials probed, 13 punished in 1 week*, <https://www.globaltimes.cn/page/202108/1232593.shtml>

(23) Ban Tuyên truyền Trung ương ĐCS Trung Quốc biên soạn, 2019, *Tập Cận Bình – Tư tưởng CNXH đặc sắc Trung Quốc thời đại mới*, 30 chuyên đề, Nxb Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh, Hà Nội (Sách dịch), tr.245.

(24) 人民网, 让党员教育管理真正落到实处, <https://baijiahao.baidu.com/s?id=1671632438777992055&wfr=spider&for=pc>

(25) 冯军, 2019, 扎实做好基层党员发展工作, 政工学刊, 第二期, 第 20-21 页.

(26) 求是网, 2020, “最后一公里”不能出现“断头路”, 习近平总书记谈基层党组织建设, <https://baijiahao.baidu.com/s?id=1674551753362809193&wfr=spider&for=pc>

(27) 中方县人民政府网, 2019 年, 中方县非公企业党建工作面临的问题及对策, <http://www.zhongfang.gov.cn/zhongfang/c103995/201912/773577f9a4914f08968421a954a75b36.shtml>

(27) 鲁郡, 2014, 解放日报: 党员意识是根本性问题, <http://cpc.people.com.cn/pinglun/big5/n/2014/0630/c78779-25219262.html>

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. ĐCS Việt Nam, 2022, Nghị quyết số 21-NQ/TW, ngày 16/6/2022, Hội nghị lần thứ năm Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về tăng cường củng cố xây dựng tổ chức cơ sở đảng và nâng cao chất lượng đội ngũ đảng viên trong giai đoạn mới, <https://tulieuvankien.dangcongsan.vn/he-thong-van-ban/van-ban-cua-dang/ngghi-quyet-so-21-nqtw-ngay-1662022-hoi-ngghi-lan-thu-nam-ban-chap-hanh-trung-uong-dang-khoa-xiii-ve-tang-cuong-cung-co-xay-8631>

2. ĐCS Việt Nam, 2021, Hướng dẫn số 01- HD/TW ngày 28/9/2021 của Ban Bí thư về một số vấn đề cụ thể Thi hành Điều Lệ Đảng, <https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Bo-may-hanh-chinh/Huong-dan-01-HD-TW-2021-thi-hanh-Dieu-le-Dang-490529.aspx>

3. ĐCS Việt Nam, 2021, Qui định số 24-QĐ/TW, ngày 30/7/2021 về thi hành Điều lệ Đảng, <https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Bo-may-hanh-chinh/Quy-dinh-24-QD-TW-2021-thi-hanh-Dieu-le-Dang-484359.aspx>

4. ĐCS Việt Nam, 2016, Quy định 30-QĐ/TW 2016 thi hành Điều lệ Đảng về công tác kiểm tra, giám sát, kỷ luật của Đảng, <https://luatvietnam.vn/thi-dua/quy-dinh-30-qd-tw-2016-thi-hanh-dieu-le-dang-ve-cong-tac-kiem-tra-giam-sat-ky-luat-cua-dang-180554-d1.html>